

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2009/14/ES

z 11. marca 2009,

ktorou sa mení a dopĺňa smernica 94/19/ES o systémoch ochrany vkladov, pokiaľ ide o úroveň krytia a výplatnú lehotu

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 47 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky ⁽¹⁾,konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Rada sa 7. októbra 2008 zhodla na tom, že je prioritou obnoviť dôveru vo finančný sektor a jeho náležité fungovanie. Rada prijala záväzok uskutočniť všetky potrebné opatrenia na ochranu vkladov jednotlivých sporiteľov a privítala zámer Komisie, podľa ktorého by sa mal urýchlene predložiť vhodný návrh na podporu zblížovania systémov ochrany vkladov.
- (2) Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 94/19/ES ⁽³⁾ sa už ustanovuje pre vkladateľov základné krytie. Vzhľadom na prebiehajúce finančné otrasy je však nutné zlepšenie tohto krytia.
- (3) Súčasná minimálna úroveň krytia ustanovená v smernici 94/19/ES je 20 000 EUR, pričom členské štáty majú

možnosť stanoviť vyššie krytie. Táto úroveň sa však pre veľký počet vkladov v Spoločenstve ukázala byť nedostačujúca. Aby si vkladatelia zachovali dôveru v systém a finančné trhy dosiahli väčšiu stabilitu, minimálna úroveň krytia by sa mala zvýšiť na 50 000 EUR. Do 31. decembra 2010 by sa krytie úhrnných vkladov každého vkladateľa malo stanoviť na 100 000 EUR, ak Komisia v hodnotení vplyvu, ktoré má predložiť Európskemu parlamentu a Rade do 31. decembra 2009, nedospieje k záveru, že takéto zvýšenie a takéto harmonizácia sú neprimerané a nie sú finančne únosné pre všetky členské štáty, aby sa zabezpečila ochrana spotrebiteľa a finančná stabilita v Spoločenstve a aby sa predišlo narušeniam hospodárskej súťaže medzi členskými štátmi. V prípade, že hodnotenie vplyvu preukáže nevhodnosť takejto zvýšenia a takejto harmonizácie, mala by Komisia predložiť Európskemu parlamentu a Rade vhodné návrhy.

- (4) Na všetkých vkladateľov by sa mala uplatňovať rovnaká úroveň krytia bez ohľadu na to, či euro je alebo nie je menou členského štátu. Členské štáty, ktoré nie sú v eurozóne, by však mali mať možnosť zaokrúhliť sumy, ktoré sú výsledkom prepočtu, bez toho, aby ohrozili rovnocennú ochranu vkladateľov.
- (5) V správe, ktorú predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade, by sa mali analyzovať všetky súvisiace otázky, ako sú započítanie a vzájomné pohľadávky, určenie príspevkov do systémov, rozsah produktov a vkladateľov, na ktoré sa má krytie vzťahovať, ako aj účinnosť cezhraničnej spolupráce medzi systémami ochrany vkladov a súvislosť medzi systémami ochrany vkladov a alternatívnymi prostriedkami vyplatenia vkladateľov, napríklad mechanizmami núdzového vyplácania. Členské štáty by na účely tejto správy mali zozbierať relevantné údaje a poskytnúť ich na požiadanie Komisii.
- (6) Niektoré členské štáty zriadili systémy ochrany vkladov podľa smernice 94/19/ES, ktoré poskytujú plné krytie určitých druhov dlhodobých vkladov, akými sú napríklad nároky na dôchodky. Je potrebné rešpektovať práva a očakávania vkladateľov v takýchto systémoch.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 314, 9.12.2008, s. 1.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 18. decembra 2008 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutia Rady z 26. februára 2009 a 5. marca 2009.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 135, 31.5.1994, s. 5.

- (7) Niektoré členské štáty zriadili alebo majú v úmysle zriadiť systémy ochrany vkladov podľa smernice 94/19/ES, ktoré poskytujú plné krytie určitých dočasne zvýšených účtovných bilancií. Komisia by mala do 31. decembra 2009 zhodnotiť, či by sa malo zachovať alebo zaviesť plné krytie určitých dočasne zvýšených účtovných bilancií.
- (8) Táto smernica by nemala mať vplyv na fungovanie systémov, ktoré chránia samotné úverové inštitúcie, a najmä zabezpečujú ich likviditu a solventnosť, čím vkladateľom zaručujú ochranu minimálne rovnocennú tej, ktorú poskytujú systémy ochrany vkladov, a na dobrovoľné systémy kompenzácie vkladateľov, ktoré nie sú zavedené alebo oficiálne uznané členskými štátami.
- (9) Členské štáty by mali povzbudiť systémy ochrany vkladov, aby zväzili uzatvorenie dohôd alebo vylepšenie existujúcich dohôd týkajúcich sa ich príslušných záväzkov.
- (10) V súčasnosti ustanovená výplatná lehota v trvaní troch mesiacov, ktorú je možné predĺžiť na deväť mesiacov, odporuje potrebe zachovávať dôveru vkladateľov a nespĺňa ich potreby. Výplatná lehota by sa preto mala skrátiť na obdobie dvadsať pracovných dní. Táto lehota by sa mala predlžovať len vo výnimočných prípadoch a len po schválení príslušnými orgánmi. Komisia by do dvoch rokov po nadobudnutí účinnosti tejto smernice mala predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu o účinnosti a lehotách postupov vyplácania, v ktorej zhodnotí primeranosť ďalšieho skrátenia lehoty na desať pracovných dní.
- (11) Zároveň by sa v prípadoch, keď k výplате dochádza na základe rozhodnutia príslušných orgánov, rozhodovacie obdobie, ktoré je v súčasnosti ustanovené v trvaní 21 dní, malo skrátiť na päť pracovných dní, aby sa neohrozilo urýchlené vyplácanie. Príslušné orgány by sa však najprv mali presvedčiť, že úverová inštitúcia nedokázala vyplatiť vklady, ktoré sú splatné. Na toto posúdenie by sa mali vzťahovať súdne alebo správne postupy v členských štátoch.
- (12) Vklady sa môžu považovať za nedostupné, keď počiatočné intervenčné alebo reorganizačné opatrenia boli neúspešné. To by príslušným orgánom nemalo brániť vynakladať ďalšie úsilie na reštrukturalizáciu počas výplatného obdobia.
- (13) Členské štáty by sa mali zamerať na zabezpečenie kontinuity bankových služieb a prístupu bánk k likvidite, a to najmä v obdobiach finančných otrasov. Na tento účel sa členské štáty vyzývajú, aby čo najskôr prijali opatrenia na zabezpečenie núdzových platieb primeraných súm na základe žiadosti dotknutého vkladateľa do troch dní od podania tejto žiadosti. Keďže skrátenie súčasnej trojmesačnej výplatnej lehoty sa pozitívne prejaví na dôvere vkladateľa a riadnom fungovaní finančných trhov, mali by členské štáty a ich systémy ochrany vkladov zabezpečiť, aby bola výplatná lehota čo najkratšia.
- (14) Smernica 94/19/ES umožňuje členským štátom obmedziť krytie stanovením určitého percenta. Ukázalo sa, že táto možnosť podkopáva dôveru vkladateľa, preto by sa mala zrušiť.
- (15) Opatrenia potrebné na vykonávanie smernice 94/19/ES by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽¹⁾.
- (16) Komisia by predovšetkým mala byť splnomocnená upravovať úroveň krytia v závislosti od inflácie v Európskej únii na základe zmien v harmonizovanom indexe spotrebiteľských cien, ktorý uverejňuje Komisia. Keďže toto opatrenie má všeobecnú pôsobnosť a jeho cieľom je zmeniť nepodstatné prvky smernice 94/19/ES, musí sa prijať v súlade s regulačným postupom s kontrolou ustanoveným v článku 5a rozhodnutia 1999/468/ES.
- (17) Keďže ciele tejto smernice, a to harmonizáciu úrovní krytia a výplatných lehôt, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov kvôli veľkému množstvu rôznych predpisov, ktoré platia v právnych systémoch rôznych členských štátov, ale z týchto dôvodov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (18) Smernica 94/19/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

(19) V súlade s bodom 34 Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva ⁽¹⁾ sa členské štáty vyzývajú, aby pre seba a v záujme Spoločenstva vypracovali a zverejnili vlastné tabuľky, ktoré budú čo najlepšie vyjadrovať vzájomný vzťah medzi touto smernicou a opatreniami na jej transpozíciu,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmeny a doplnenia smernice 94/19/ES

Smernica 94/19/ES sa týmto mení a dopĺňa takto:

1. V článku 1 bode 3 bode i) sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Príslušné orgány urobia toto rozhodnutie v čo najskoršom možnom termíne, a v žiadnom prípade nie neskôr ako päť pracovných dní po tom, čo sa po prvýkrát presvedčia, že úverová inštitúcia nevyplatila vklady, ktoré sú splatné, alebo“.

2. Článok 4 sa mení a dopĺňa takto:

a) odsek 5 sa nahrádza takto:

„5. V prípadoch uvedených v odsekoch 1 až 4 členské štáty zabezpečia, aby systémy ochrany vkladov navzájom spolupracovali.“;

b) dopĺňa sa tento odsek:

„6. Komisia prehodnotí fungovanie tohto článku minimálne každé dva roky a v prípade potreby navrhne jeho zmeny a doplnenia.“

3. Článok 7 sa mení a dopĺňa takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Členské štáty zabezpečia, že úhrnné vklady každého vkladateľa sú kryté minimálne do výšky 50 000 EUR v prípade, že sa vklady stanú nedostupnými.

1a. Najneskôr do 31. decembra 2010 členské štáty zabezpečia, že krytie úhrnných vkladov každého vkladateľa je stanovené na 100 000 EUR v prípade, že sa vklady stanú nedostupnými.

Ak Komisia v správe uvedenej v článku 12 dospeje k záveru, že takéto zvýšenie a takáto harmonizácia sú neprimerané a nie sú finančne únosné pre všetky členské štáty, aby sa zabezpečila ochrana spotrebiteľa a finančná stabilita v Spoločenstve a aby sa predišlo cezhraničným deformáciami medzi členskými štátmi, predloží Európskemu parlamentu a Rade návrh na zmenu a doplnenie prvého pododseku.

1b. Členské štáty, ktoré nie sú v eurozóne, prepočítajú sumy vyjadrené v eurách v odsekoch 1 a 1a na svoje domáce meny, pričom zabezpečia, že sumy v domácej mene skutočne vyplatené vkladateľom zodpovedajú sumám stanoveným v tejto smernici.“;

b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Odsek 1a nevyklučuje možnosť ponechať v platnosti ustanovenia, ktoré pred 1. januárom 2008 umožňovali hlavne zo sociálnych dôvodov plné krytie určitých druhov vkladov.“;

c) odsek 4 sa vypúšťa;

d) dopĺňa sa tento odsek:

„7. Komisia môže upravovať sumy uvedené v odsekoch 1 a 1a v závislosti od inflácie v Európskej únii na základe zmien v harmonizovanom indexe spotrebiteľských cien, ktorý uverejňuje Komisia.

Uvedené opatrenie zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice sa prijme v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 7a ods. 2.“

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 321, 31.12.2003, s. 1.

4. Vkladá tento článok:

o vkladateľoch a vkladoch, ktoré sú nevyhnutné na overovanie nárokov.

„Článok 7a

1. Komisii pomáha Európsky výbor pre bankovníctvo zriadený rozhodnutím Komisie 2004/10/ES (*).

Za celkom výnimočných okolností môže systém ochrany vkladov požiadať príslušné orgány o predĺženie tejto lehoty. Toto predĺženie nesmie prekročiť desať pracovných dní.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5a ods. 1 až 4 a článok 7 rozhodnutia Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu (**), so zreteľom na jeho článok 8.

Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade do 16. marca 2011 správu o účinnosti a lehotách postupov vyplácania, v ktorej posúdi, či by bolo možné skrátiť lehotu uvedenú v prvom pododseku na desať pracovných dní.

(*) Ú. v. EÚ L 3, 7.1.2004, s. 36.

(**) Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.“

5. V článku 9 sa odsek 1 nahrádza takto:

Členské štáty zabezpečia, aby systémy ochrany vkladov vykonávali pravidelné testovania svojich systémov, a ak je to vhodné, aby boli informované v prípade, že príslušné orgány zistia v úverovej inštitúcii problémy, ktoré pravdepodobne môžu viesť k použitiu systémov ochrany vkladov.“;

„1. Členské štáty zabezpečia, že úverové inštitúcie sprístupnia súčasným a potenciálnym vkladateľom údaje potrebné na identifikáciu systému ochrany vkladov, ktorých členmi sú inštitúcia a jej pobočky v rámci Spoločenstva, alebo akýchkoľvek alternatívnych systémov ustanovených v druhom pododseku článku 3 ods. 1 alebo v článku 3 ods. 4. Vkladatelia sú informovaní o pravidlách systému ochrany vkladov alebo iného uplatniteľného systému vrátane objemu a rozsahu krytia, ktoré poskytuje systém ochrany vkladov. Ak vklad nie je chránený systémom ochrany vkladov v súlade s článkom 7 ods. 2, úverová inštitúcia o tom vkladateľa náležite informuje. Všetky informácie musia byť sprístupnené jasným a zrozumiteľným spôsobom.

b) odsek 2 sa vypúšťa.

7. Článok 12 sa nahrádza takto:

„Článok 12

1. Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade do 31. decembra 2009 správu o:

Informácia o podmienkach kompenzácie a o formálnych náležitostiach, ktorých splnenie sa vyžaduje na získanie kompenzácie, sa poskytne na požiadanie.“

a) harmonizácii mechanizmov financovania systémov ochrany vkladov, zameranú najmä na účinky chýbajúcej harmonizácie v prípade cezhraničnej krízy so zreteľom na dostupnosť kompenzačného vyplácania vkladov a so zreteľom na spravodlivú hospodársku súťaž a na prínosy a náklady takejto harmonizácie;

6. Článok 10 sa mení a dopĺňa takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

b) vhodnosti a podmienkach poskytovania plného krytia niektorých dočasne zvýšených bilancií účtov;

„1. Systémy ochrany vkladov musia byť schopné vyplácať riadne overené nároky vkladateľov týkajúce sa nedostupných vkladov do dvadsať pracovných dní odo dňa, keď príslušné orgány rozhodnú v zmysle článku 1 odseku 3 bodu i) alebo keď súd vydá rozhodnutie v zmysle článku 1 odseku 3 bodu ii). Táto lehota zahŕňa aj čas na zhromažďovanie a postúpenie presných údajov

c) možných modeloch na zavedenie príspevkov založených na riziku;

d) prínosoch a nákladoch možného zavedenia systému Spoločenstva na zabezpečenie ochrany vkladov;

- e) vplyve rozdielnych právnych predpisov na započítanie pohľadávok, pri ktorom sa pohľadávky vkladateľa spárujú s jeho dlhmi, o účinnosti systému a možných deformáciách, pričom sa berie do úvahy cezhraničná likvidácia;
- f) harmonizácii rozsahu krytých produktov a vkladateľov vrátane osobitných potrieb malých a stredných podnikov a miestnych úradov;
- g) prepojení medzi systémami ochrany vkladov a alternatívnymi prostriedkami vyplatenia vkladateľov, napríklad mechanizmami núdzového vyplácania.

Komisia v prípade potreby predloží vhodné návrhy na zmeny a doplnenia tejto smernice.

2. Členské štáty oznámia Komisii a Európskemu výboru pre bankovníctvo, ak majú v úmysle zmeniť rozsah pôsobnosti alebo úroveň krytia vkladov, ako aj akékoľvek ťažkosti zaznamenané pri spolupráci s inými členskými štátmi.“

8. Príloha III sa vypúšťa.

Článok 2

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 30. júna 2009.

Odchylné od prvého pododseku členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné

na dosiahnutie súladu s článkom 1 bodom 3 bodom i) druhým pododsekom, s článkom 7 ods. 1a a 3 a s článkom 10 ods. 1 smernice 94/19/ES v znení tejto smernice najneskôr do 31. decembra 2010.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť tretím dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 11. marca 2009

Za Európsky parlament
predseda
H.-G. PÖTTERING

Za Radu
predseda
A. VONDRA